

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษา

การศึกษา ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการบริการท่องเที่ยวแบบโฮมสเตย์ จังหวัดหนองคาย ครั้งนี้ผู้ศึกษามีขั้นตอนการดำเนินการศึกษาค้นคว้า ดังนี้

1. การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง
2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การจัดทำและการวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ นักท่องเที่ยวชาวไทยที่เข้าพักโฮมสเตย์ในจังหวัดหนองคาย จำนวน 25 หมู่บ้าน โฮมสเตย์ ซึ่งจำนวนที่สามารถรองรับนักท่องเที่ยวได้ 3,948 คน (สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดหนองคาย. 2552 : 1-3)

2. กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ นักท่องเที่ยวชาวไทยที่เข้าพักโฮมสเตย์ในจังหวัดหนองคาย จำนวน 25 หมู่บ้าน โฮมสเตย์ จำนวนนักท่องเที่ยว 350 คน ซึ่งขนาดกลุ่มตัวอย่างได้มาโดยการ ใช้ตารางเคอซีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan ; บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 42-43) ด้วยการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามสัดส่วนโดยอาศัยความสามารถรับนักท่องเที่ยวกับขนาดกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

เมื่อได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างเรียบร้อยแล้ว จากนั้นผู้ศึกษาจะทำการสุ่มตัวอย่าง โดยใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบไม่อาศัยความน่าจะเป็น โดยเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบสะดวก (Convenience Sampling)

ตารางที่ 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ที่	โฮมสเตย์ (บ้าน)	ประชากร(คน)จำนวนที่ สามารถรองรับได้	กลุ่มตัวอย่าง(คน)
1	ไทยเจริญ	100	9
2	วังน้ำออก	60	5
3	สีกาย	100	9
4	สีกายเหนือ	128	11
5	จอมแจ้ง	300	26
6	พริ้วไผ่	100	9
7	อาสง	200	18
8	หนองกุงใต้	400	35
9	หนองกุงเหนือ	300	27
10	ใหม่	200	18
11	ใหม่ทรายทอง	200	18
12	ผาคั้ง	90	8
13	ปากโสม	70	6
14	น้ำเป	700	62
15	ท่าม่วง	100	9
16	ตาลชุม	70	6
17	วาริภิมุข	300	27
18	คอนบก	70	6
19	คำแคนพัฒนา	200	18
20	คอนเสียด	60	5
21	ลำภูพาน	20	2
22	โนนศิลา	20	2
23	ขามเฒ่า	50	4
24	กอนนาง	90	8
25	ปากโฆง	20	2
	รวม 25 หมู่บ้าน	3,948	350

ที่มา : สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดหนองคาย. 2552 : 1-3

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

1. ประเภทของเครื่องมือ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ผู้ศึกษาใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลในลักษณะภาษาของแบบสอบถามที่ง่ายต่อการเข้าใจ เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันระหว่างกลุ่มตัวอย่างและผู้ทำการศึกษา โดยแบ่งเนื้อหาของแบบสอบถามเป็น 2 ชั้นตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ลักษณะส่วนบุคคลของนักท่องเที่ยวน จำนวน 7 ข้อ ได้แก่

ข้อที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับ เพศ ลักษณะเป็นคำถามปลายปิด แบบให้เลือกตอบเพียงคำตอบเดียวจากคำตอบที่มีให้เลือกหลายคำตอบ เป็นระดับการวัดข้อมูลประเภทสเกลนามกำหนด (Nominal scale)

ข้อที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับ อายุ ลักษณะปลายเปิด โดยใช้ระดับการวัดข้อมูลประเภทอัตราส่วน (Ratio scale) เพื่อให้สามารถใช้ทดสอบสมมติฐานข้อที่ 1 จึงได้ใช้วิธีจัดกลุ่มด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป เป็น 4 กลุ่ม โดยใช้ระดับการวัดข้อมูลประเภทเรียงลำดับ (Ordinal scale) ดังนี้

กลุ่มที่ 1 ต่ำกว่า 21 ปี

กลุ่มที่ 2 21 - 30 ปี

กลุ่มที่ 3 31 - 40 ปี

กลุ่มที่ 4 41ปีขึ้นไป

ข้อที่ 3 เป็นคำถามเกี่ยวกับระดับการศึกษา ลักษณะเป็นคำถามปลายปิด แบบให้เลือกตอบเพียงคำตอบเดียวจากคำตอบที่มีให้เลือกหลายคำตอบ เป็นระดับการวัดข้อมูลประเภทเรียงลำดับ (Ordinal scale)

ข้อที่ 4 เป็นคำถามเกี่ยวกับอาชีพ ลักษณะเป็นคำถามปลายปิด แบบให้เลือกตอบเพียงคำตอบเดียวจากคำตอบที่มีให้เลือกหลายคำตอบ เป็นระดับการวัดข้อมูลประเภทสเกลนามกำหนด (Nominal scale)

ข้อที่ 5 เป็นคำถามเกี่ยวกับรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ลักษณะเป็นคำถามปลายเปิด โดยใช้ระดับการวัดข้อมูลประเภทอัตราส่วน (Ratio scale) เพื่อให้สามารถทดสอบสมมติฐานข้อที่ 1 จึงได้ใช้วิธีจัดกลุ่มด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ออกเป็น 4 กลุ่ม โดยใช้ระดับการวัดข้อมูลประเภทเรียงลำดับ (Ordinal scale) ดังนี้

กลุ่มที่ 1 ต่ำกว่า 10,000 บาท

กลุ่มที่ 2 10,001 - 20,000 บาท

กลุ่มที่ 3 20,001 - 30,000 บาท

กลุ่มที่ 4 มากกว่า 30,000 บาท

ข้อที่ 6 เป็นคำถามเกี่ยวกับจำนวนครั้งในการเข้ามาท่องเที่ยว ลักษณะเป็น

คำถามแบบสอบถามรายการ ดังนี้

กลุ่มที่ 1 มาครั้งแรก

กลุ่มที่ 2 มา 2-3 ครั้ง

กลุ่มที่ 3 มามากกว่า 3 ครั้ง

ข้อที่ 7 เป็นคำถามเกี่ยวข้องกับค่าใช้จ่ายต่อครั้งในการเข้ามาท่องเที่ยว

ลักษณะเป็นคำถามแบบรายการ ดังนี้

กลุ่มที่ 1 ไม่เกิน 1,000 บาท

กลุ่มที่ 2 1,001 - 2,000 บาท

กลุ่มที่ 3 มากกว่า 2,000 บาท

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการบริการท่องเที่ยว โดยแบ่งเป็น 7 ด้าน คือ ด้านผลิตภัณฑ์ ด้านราคา ด้านการตลาด ด้านสถานที่ ด้านลักษณะกายภาพ ด้านบุคคล ด้านกระบวนการบริการ โดย การคำนวณให้คะแนนเฉลี่ยในแต่ละระดับความคิดเห็นจาก (บุญชม ศรีสะอาด. 2547 : 88-90) นำข้อมูลที่ได้มาหาค่าเฉลี่ยและแปลความหมาย โดยใช้เกณฑ์ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายถึง มากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50 หมายถึง มาก

ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายถึง ปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายถึง น้อย

ค่าเฉลี่ย 1-1.50 หมายถึง น้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะต่อการให้บริการท่องเที่ยวแบบโฮมสเตย์ เป็นแบบสอบถามปลายเปิด (Open-end question)

2.2 ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

ผู้ศึกษาได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือตามลำดับดังนี้

1. ศึกษาตำรา เอกสาร บทความ ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนด

แนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

2. สร้างแบบสอบถามโดยอาศัยข้อมูลจากเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่

เกี่ยวข้อง

3. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมของเนื้อหา และเสนอแนะเพิ่มเติม

4. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ได้แก่ผู้เชี่ยวชาญด้านแบบสอบถาม ตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมของเนื้อหาและเครื่องมือที่ใช้ จากนั้นนำมาแก้ไข และนำมาปรึกษากับอาจารย์ที่ปรึกษา และผู้เชี่ยวชาญระเบียบวิธีศึกษา ตรวจสอบ เพื่อพิจารณาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) เพื่อให้ครอบคลุมเนื้อหา และความปรนัยของเครื่องมือด้าน โครงสร้าง ด้านเนื้อหา และการใช้ภาษา ผู้ทรงคุณวุฒิ ประกอบด้วย

4.1 นายสุภาพ ศรีเมือง วุฒิการศึกษา ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาไทยคดีศึกษา ตำแหน่ง นักวิชาการพัฒนาชุมชนชำนาญการจังหวัดหนองคาย เป็นผู้เชี่ยวชาญด้าน โครงสร้างและเนื้อหา

4.2 นายธนุฤทธิ์ ดวงดี วุฒิการศึกษา ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาไทยคดีศึกษา ตำแหน่ง อาจารย์ประจำ โรงเรียนบาลีสาธิตศึกษามหาจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย วัตถุประสงค์ จังหวัดหนองคาย เป็นผู้เชี่ยวชาญด้าน ภาษากาพย์วิจัย

4.3 ดร.สัญญา เคนาภูมิ วุฒิการศึกษา รัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขา รัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ ตำแหน่ง อาจารย์ประจำหลักสูตรสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม เป็นผู้เชี่ยวชาญ ด้านสถิติ การวัดผล และประเมินผล

5. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจแก้ไขของผู้ทรงคุณวุฒิไปปรับปรุงแก้ไข แล้วนำเสนอคณะกรรมการควบคุมการศึกษาขั้นคว่ำอิสระ ตรวจสอบพิจารณาอีกครั้ง

6. นำแบบสอบถาม ที่ได้รับแก้ไขจากการแนะนำของคณะกรรมการควบคุมการศึกษาขั้นคว่ำอิสระ ครั้งที่ 2 แล้วมาพิมพ์ปรับปรุงเป็นแบบสอบถามขึ้นใหม่

2.3 การหาคุณภาพเครื่องมือ

ผู้ศึกษานำแบบสอบถามไปทดสอบกับนักท่องเที่ยงที่เดินทางมาท่องเที่ยวแบบโฮมสเตย์ ก่อนเวลากำหนดการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งถือว่าเป็นประชากรศึกษาที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน ทำการทดสอบหาความเชื่อมั่น (Reliability) โดยการคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของ ครอนบาค (Cronbach ; บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 102) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .94

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ เนื่องจากพื้นที่โฮมสเตย์ในจังหวัดหนองคาย มีจำนวนมาก จำนวน 25 หมู่บ้าน ซึ่งแต่ละแห่งนั้นมีลักษณะทางกายภาพที่แตกต่างกัน บางแห่งเป็นโฮมสเตย์ที่ตั้งอยู่ริมแม่น้ำโขง คิคุงูเขา บางแห่งเป็นป่าพื้นเมือง และมีระยะทางที่ห่างไกลกัน ดังนั้นเพื่อให้การเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้มีประสิทธิภาพและได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์ครบถ้วนตามจำนวนที่กำหนดไว้ 350 ชุด ผู้ศึกษาจึงแต่งตั้งผู้ช่วยเก็บรวบรวมข้อมูลที่เป็นคนในชุมชน จำนวน 5 คน เพื่อสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูลในทุกทุกสัปดาห์ โดยที่ผู้ศึกษาได้ทำการอธิบายชี้แจง ให้ผู้ช่วยเก็บรวบรวมข้อมูลเข้าใจความหมายและวิธีการตอบคำถามของนักท่องเที่ยวนักท่องเที่ยว เพื่อผู้ช่วยจะได้นำไปดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลใน 2 ขั้นตอน ดังนี้

1. นำแบบสอบถามที่เตรียมไว้ไปที่หมู่บ้าน โฮมสเตย์ แจกให้กับกลุ่มตัวอย่าง ตามที่ได้กำหนดไว้ อธิบายชี้แจงความหมายหรือวิธีการตอบคำถามแก่นักท่องเที่ยว แล้วเก็บรวบรวมข้อมูลในทุกทุกสัปดาห์
2. นำแบบสอบถามที่ได้มาตรวจเช็คความสมบูรณ์และคัดเลือกแบบสอบถามเฉพาะชุดที่นักท่องเที่ยวตอบ ได้อย่างครบถ้วนสมบูรณ์ จำนวน 350 ชุด มาใช้ในการประมวลผลต่อไป

การจัดทำและวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อประมวลและนำเสนอการศึกษาในครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้นำแบบสอบถามที่ได้รับทั้งหมด มาตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม แล้วนำไปวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป มีวิธีการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลลักษณะส่วนบุคคลของนักท่องเที่ยว ใช้วิธีการวิเคราะห์ด้วยค่าความถี่ (Frequency) และ ค่าร้อยละ (Percentage)
2. วิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการบริการท่องเที่ยวแบบโฮมสเตย์ จังหวัดหนองคายเพื่อตอบวัตถุประสงค์ข้อ 1 ด้วยการให้คะแนน 5 ระดับ แล้วนำมาหาค่าเฉลี่ย (Mean) และ ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และนำค่าเฉลี่ยมาเทียบกับเกณฑ์และแปลความหมาย โดยใช้เกณฑ์ (บุญชม ศรีสะอาด, 2547 : 58) ดังนี้
 - ค่าเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายถึง มากที่สุด
 - ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50 หมายถึง มาก

ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายถึง ปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายถึง น้อย

ค่าเฉลี่ย 1-1.50 หมายถึง น้อยที่สุด

3. วิเคราะห์ เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการบริการท่องเที่ยวแบบโฮมสเตย์ จังหวัดหนองคาย เพื่อตอบวัตถุประสงค์ข้อที่ 2

3.1 ตัวแปรอิสระที่ จำแนกตาม เพศ วิเคราะห์ค่า Independent *t*- test

3.2 ตัวแปรอิสระที่จำแนกตาม อายุ อาชีพ ระดับการศึกษา รายได้ จำนวนครั้ง

ในการเข้ามาท่องเที่ยว และค่าใช้จ่ายต่อครั้งในการมาท่องเที่ยว การศึกษา วิเคราะห์ค่าสถิติ

F- Test หากพบความแตกต่างจะทำการวิเคราะห์เป็นรายคู่ด้วยวิธีการ Least Significant

Difference (LSD) ซึ่งเป็นวิธีการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย 2 กลุ่ม โดยการเปรียบเทียบ

ค่าของผลต่างเฉลี่ย

4. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะต่อการบริการท่องเที่ยวแบบโฮมสเตย์ จังหวัดหนองคาย ด้วยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) แล้วนำเสนอข้อมูลเชิงพรรณนา

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

การวิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา

1. วิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของนักท่องเที่ยว ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ จำนวนครั้งในการเข้ามาท่องเที่ยว และค่าใช้จ่ายต่อครั้งในการมาท่องเที่ยว โดยนำมาคิดหาค่าร้อยละ และนำเสนอในรูปแบบตาราง

2. วิเคราะห์ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวกรณีศึกษาโฮมสเตย์โดยนำมาคิดค่าคะแนนเฉลี่ย (\bar{x}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

3. การวิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงอนุมานในการทดสอบสมมติฐาน เพื่อเปรียบเทียบ ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยว จำแนกการวิเคราะห์ดังนี้

3.1 จำแนกตาม เพศ วิเคราะห์ค่า Independent *t*- test

3.2 จำแนกตาม อายุ อาชีพ รายได้ การศึกษา จำนวนครั้งในการเข้ามาท่องเที่ยว และค่าใช้จ่ายต่อครั้งในการมาท่องเที่ยว วิเคราะห์ค่าสถิติ *F*- Test

4. วิเคราะห์เพื่อทราบข้อเสนอแนะ ต่อการบริการท่องเที่ยวแบบโฮมสเตย์ โดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) แล้วนำเสนอในเชิงพรรณนา